

prima instanță: (judecătoria Botanica mun. Chișinău) R. Pulbere,
instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, M. Guzun

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Mocanu Serghei în interesele societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Bemol Retail” societatea cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 10 octombrie 2015 Întreprinderea cu Capital Străin „Bemol Retail” societatea cu răspundere limitată s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” solicitând încasarea datoriei în mărime de 726 966,57 lei și cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 21 808,99 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că, în baza contractelor de locațiune nr.104 și 105 din 05 august 2014, încheiate între Întreprinderea cu Capital Străin „Bemol Retail” societatea cu răspundere limitată în calitate de locator și societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” în calitate de locatar, părțile au convenit că locatorul transmite în locațiune și folosință locatarului contra unei plăți spații nelocative (spălătorii auto).

Totodată părțile au stabilit plata și modul de efectuare a ei.

Prin acordul adițional nr.1 de modificare a contractului de locațiune nr.104 din 05 august 2014 părțile au exclus din punctul 2.1 al contractului obiectul (spălătorie auto) amplasată pe adresa: mun. Chișinău str. Grenoble, 134/3 și totodată au modificat plata lunară pentru locațiune din punctul 4.1 al contractului.

Prin acordul adițional nr.1 de modificare a contractului de locațiune nr.105 din 05 august 2014 părțile au modificat plata lunară pentru locațiune din punctul 4.1 al contractului.

Menționează reclamantul că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.104/1 din 05 august 2014 încheiat între Întreprinderea cu Capital Străin „Bemol Retail” societatea cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” părțile au stabilit că vânzătorul vinde, iar cumpărătorul preia și achită prețul echipamentului conform facturilor.

Invocă că, societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” nu și-a onorat obligațiunile contractuale de plată asumate în baza contractelor încheiate între părți și la momentul actual datoria restantă constituie suma de 726 966,57 lei.

Prin hotărârea judecătorei Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2016 a fost admisă acțiunea înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Bemol Retail” societatea cu răspundere limitată.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „Bemol Retail” societatea cu răspundere limitată datoria în mărime de 726 966,57 lei și cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 21808,99 lei.

Invocînd ilegalitatea hotărîrii judecătorei Botanica mun. Chișinău din 11 iulie 2016, la 30 noiembrie 2016 societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” a declarat apel împotriva hotărîrii, solicitînd, repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, anularea hotărîrii instanței de fond și emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Bemol Retail” societatea cu răspundere limitată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, s-a respins cererea societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” privind repunerea în termen de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel declarată de societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 10 aprilie 2017 avocatul Mocanu Serghei în interesele societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, solicitînd admiterea cererii de recurs, repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea încheierii recurate și restituirea pricinii spre judecarea apelului.

Recurentul a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel. Susține că nu a fost prezent la ședința de judecată când a fost emisă hotărârea judecătorească, iar instanța nu i-a comunicat pârâtului hotărârea judecătorească așa cum prevede dispoziția art. 236 alin.4) din Codul de procedură civilă.

Invocă că cu hotărârea judecătorească a făcut cunoștință la 30 noiembrie 2016.

În opinia recurentului, termenul de declarare a apelului începe să curgă din 30 noiembrie 2016 și astfel potrivit prevederilor art.116 alin.4) poate fi repus în termenul de atac.

Susține că a respectat prevederile Codul de procedură civilă, care reglementează modul și termenele de declararea a apelului, precum, modul și termenul de solicitare de repunere în termen a apelului.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 30 martie 2017.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicării încheierii.

Recursul a fost declarat la 10 aprilie 2017, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizînd legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Dispozitivul hotărârii judecătoreie Botanica mun. Chișinău a fost pronunțat la 11 iulie 2016.

Pârâtul societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”, în ședința de judecată din 11 iulie 2016 nu a fost prezent, deși instanța a întreprins măsuri legale de citarea a acestuia.

Prin scrisoare de comunicare din 18 iulie 2016 instanța a expediat societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup” dispozitivul hotărârii (f.d.81).

În conformitate cu art.362 alin.(1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului *este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, reieșind din norma citată, ultima zi în care apelantul era în drept de a ataca hotărârea judecătorească a fost **10 august 2016, inclusiv**.

Prin urmare, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, or societatea cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”, depunând apel, abia la 30 noiembrie 2016 a demonstrat o neglijența a drepturilor procesuale.

Potrivit prevederilor alin. (2) art.362 Codul de procedură civilă termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii incapabili și pentru cei limitați în capacitatea de exercițiu sau pentru cei dispăruți fără urmă termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Respectiv, conform prevederilor art. 116 Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

La caz, apelantul nu au prezentat careva probe în vederea motivării omiterii termenului de apel, or, *în conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Argumentul recurentului precum că, nu a cunoscut despre hotărârea instanței de fond până la 30 noiembrie 2016, deoarece la pronunțarea dispozitivului nu a fost prezent, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Or, faptul că nu a fost prezent în ședința de judecată când s-a pronunțat hotărârea judecătorească nu este o împrejurare de natură să justifice repunerea în termen.

Astfel, instanța de recurs a constatat că în mod legal instanța de apel a stabilit că nu există motive temeinice de repunere a apelantului în termenul de declarare a apelului și conchide că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017 este legală și întemeiată.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Instanța de recurs reține că, argumentele recurentului precum că termenul de atac curge de la data când au luat cunoștință cu dispozitivul hotărâri, adică din 30 noiembrie 2016, nu pot fi reținute, întrucât, prevederile art. 362 alin.1) Codul de procedură civilă prevede expres începerea curgerii termenului de contestare, ***cât și motivele obiective de repunere în termen.***

Instanța a apreciat că pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, partea care nu si-a exercitat dreptul procedural în termenul legal, trebuie sa facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective. Or, în speță, nu s-a constatat o asemenea situație de fapt.

Apelul urma a fi depus până la 10 august 2016, însă a fost depus la 30 noiembrie 2016, în acest sens afirmațiile recurentului, precum că cererea de apel este depusă în termenul legal de 30 zile sunt lipsite de suport legal.

Astfel, în raport cu actele dosarului, Colegiul a reținut că argumentul recurentului precum că instanța de fond nu a respectat prevederile art.100 alin.1) Codul de procedură civilă este neîntemeiat, Or, cu certitudine se denotă faptul că instanța a respectat prevederile legale și a expediat prin poștă la adresa pârâtului indicată în actele de constituire a acestuia, cu scrisoare recomandată și cu aviz de

primire actele de procedură, inclusiv și copia dispozitivului hotărârea din 11 iulie 2016, așadar lipsa de diligență a acesteia nu justifică repunerea în termenul de recurs.

Potrivit art. 6 § 1 din Convenție orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (*Bellet împotriva Franței* pct. 38). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de a posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale *Bellet împotriva Franței*, pct. 36; *Nunes Dias împotriva Portugaliei* (dec.) în privința normelor privind citare de a compărea în instanță.

Dreptul de acces la o instanță însă poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51-52), ordinele care stabilesc plata unei cauțiuni pentru garantarea cheltuielilor de judecată (*Tolstoi Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, pct.62-67, cerința privind reprezentarea (*R.P. și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 63-67).

Colegiul menționează că, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Prin urmare, decăderea este o sancțiune legală de respectare a termenelor de procedură, rațiunea și importanța decăderii fiind determinată tocmai de imperativul stabilirii unor termene imperative de natură a disciplina activitatea procesuală.

Astfel, soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen și restituirea cererii de apel, ca depus în afara termenului legal, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cazul *Van Hani versus Germania* nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

Colegiul constată că, motivele invocate de recurent nu întrerupe termenul de declarare a apelului, or art. 362 alin. (2) Codul de procedură civilă, stabilește temeuri de întrerupere a termenului de apel, astfel motivul vizat de recurent nu este prevăzut în această normă.

În această privință, Colegiul de asemenea menționează că, prin prisma jurisprudenței CEDO (Cauza *Melnic împotriva Republicii Moldova* (Hotărârea din 14 noiembrie 2006), Cauza *Ceachir împotriva Republicii Moldova* (Hotărârea din 15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit.a) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Mocanu Serghei în interesele societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, prin care s-a restituit apelul societății cu răspundere limitată „AVV Asamgrup”, ca fiind depus în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari